

KEHTESTATUD
direktori 27.06.2023
käskkirjaga nr 1-2/23/11

Jõhvi Gümnaasium

õppekava

Jõhvi 2023

SISUKORD

Sissejuhatus	3
1. Visioon, missioon, väärtused ja eripärad	5
2. Õppe- ja kasvatusesmärgid	6
3. Õpetamise printsiibid ja arusaamad	7
4. Õppetöö korraldus	9
5. Kooli ainekavad	9
6. Ainekavade koostamise põhimõtted	16
7. Uurimistöö või praktilise töö korraldus	17
8. Üldpädevuste arendamine ja läbivate teemade käsitlemine	17
9. Hindamine	21
10. Huviharidus	21
11. Hariduslikud erivajadused	21
12. Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid	22
13. Õpilaste kooli vastuvõtmise tingimused ja kord	22
14. Gümnaasiumi lõpetamine	22
15. Õpilaste nõustamine, sisseelamine ja pakutavad karjäärivõimalused	23
16. Õpetajate arengu ja koostöö toetamine	24
17. Kooli õppekava rakendamise, uuendamise ja täiendamise kord	25

• SISSEJUHATUS

Jõhvi Gümnaasiumi (*edaspidi JG*) õppekava on gümnaasiumi õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, milles kirjeldatakse kooli eripärast tulenevaid õppe rõhuasetusi ja tegevusi õppekava täitmiseks. Õppekava koostamisel on võetud aluseks põhikooli- ja gümnaasiumiseadus §17, gümnaasiumi riiklik õppekava §19 ning riigigümnaasiumite kvaliteedikokkulepe.

Õppekava koosneb üldosast ja lisadest.

Kooli õppekava üldosas esitatakse:

- 1) õpingute alusväärtused ja -põhimõtted ja eesmärgid;
- 2) üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused;
- 3) õppekorralduse kirjeldus;
- 4) nõustamise korraldus;
- 5) hindamise ja kooli lõpetamise korraldus;
- 6) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
- 7) õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

Õppekava lisades esitatakse kohustuslike kursuste kavad ainevaldkondade kaupa (vt Lisa 1), valikmoodulite kursuste kirjeldused, õpitulemused ja õppesisu (vt Lisa 2), õpilaste teadmiste ja oskuste tagasiside põhimõtted, tingimused ja korraldus (vt Lisa 3) ning õpilasuurimuse ja praktilise töö korraldamine Jõhvi Gümnaasiumis. Lisas 4 on välja toodud JG ülekooliliste kursuste loend, mis võib igal õppeaastal olla erinev, kuna sõltub õpetajate või kooli partnerite poolt välja pakutavatest kursustest. Õpilane võib asendada JG ülekoolilise kursuse näiteks vabalt valitud kursusega mõnes ülikoolis, TÜ Teaduskoolis, veebis jne.

Jõhvi Gümnaasium on Virumaa esimene riigigümnaasium, mis alustas tegevust 2015. aastal ja kus õpivad noored 10. - 12. klassini. Jõhvi Gümnaasium on eestikeelne kool, kus eesti kodukeelega õpilaste kõrval õpivad ka mitte-eestikeelsetest põhikoolidest tulnud õpilased, kellele me pakume eestikeelset koolikeskkonda. 2023/24. õppeaastal läheb kool etapiviisiliselt üle eestikeelsele õppele.

Kool töötab riiklikult sätestatud õppekava järgi ning on innovaatiline nii oma sisult kui vormilt. Koolis peetakse oluliseks loovat mõtteviisi, omandatakse süvendatult keeli ja reaalteadusi, lisaks arendatakse ettevõtlikkust ja suunatakse inimeseks kujunemist. Olulisel kohal on ka disainmõtlemine, mille abil õpilane kujundab enda õpitee.

JG õpetajateks on lisaks nii noortele kui kogenumatele pedagoogidele praktikud ja teadlased. Koolihoone on modernne, sisustus ja õppevahendid õppijasõbralikud. Seda kõike selleks, et koolist elluastuja oleks füüsiliselt ja vaimselt terviklik, intelligentne ja hästi hakkamasaav “oma elu looja”.

Käesolev õppekava on õpilasele, õpetajale, lapsevanemale ja kogukonnale mõeldud koolikultuuri ja õppetööd raamistikuna kirjeldav käsiraamat. Õppekava on samaaegselt nii õppija- kui probleemikeskne: arvestab õpilaste eripärade ja väliskeskkonna (õpetajate, vanemate, kogukonna, partnerite) võimaluste ja vajadustega ning loob seeläbi aluse üksikute õppeainete ainekavadele ja kursuste kavadele. Õppekava koostamise ja arendamisega olid ja on ka tulevikus seotud õppijad, õpetajad, lapsevanemad ja kooli juhtkond.

1. VISIOON, MISSIOON, VÄÄRTUSED JA ERIPÄRAD

- **JG õpilane on oma “Tuleviku Arhitekt”.**

Meie JG-s usume

Faber est suae quisque fortunae

Iga inimene on oma tuleviku looja

Appius Claudius Caecus (340– 273 eKR)

JG VISIOON: Meie unistus

Meie õppija ja õpetaja on inimlik, loov ja tark.

Meie koolipere on väärtustatud ja õpivad kõik: leiame võimekuse, anname teadmised ning loome tingimused vaba, vastutustundliku ja eetilise inimese kujunemiseks.

See kõik aitab inimesel olla õnnelik ja teadlik tulevikulooja.

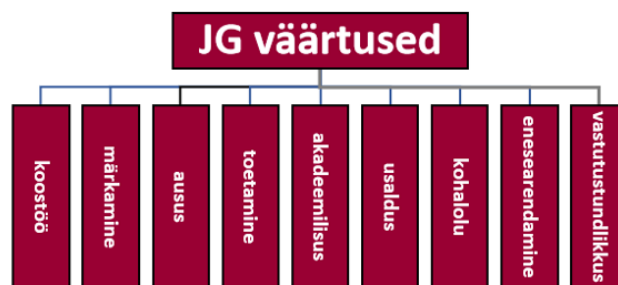
JG MISSIOON: Kuidas unistuse teoks teeme

Pakume koostöös kodu ja kogukonnaga innustavat, arendavat ja turvalist koolikeskkonda, kus iga inimene on väärtustatud ning areneb parema iseenda, Eesti ja maailma loomiseks.

Õpikäsitus on inspireeriv ning iga õppija arengut toetav: õpe innovaatiline, eluline ja koostööle suunatud, õpetajad inspireerivad, empaatilised ja professionaalsed, hoone ja sisustus modernne.

JG VÄÄRTUSED: Mida väärtustame inimeses

JG toetab noort olema inimlik, loov ja tark maailmakodanik. Lisaks traditsioonilisele tarkuse taganõudmisele luuakse keskkond loovuse arenguks ja inimeseks kasvamiseks. Inimeseks, kes panustab Eesti ja kogu maailma sotsiaalsesse, kultuurilisse, majanduslikku ja keskkonnakaitse arengusse oma võimete realiseerimise abil.

Joonis 1: JG väärtused

JG FOOKUS: Millele Jõhvi Gümnaasiumis läbivalt tähelepanu pöörame

EESTI KEEL JA KULTUUR

Eesti keele ja kultuuri väärtustamine.

LÕIMING

Ainetevaheline lõiming tervikliku teadmistepagasi loomiseks.

HARIDUSINNOVATSIOON

Tehnoloogiaga kaasaskäimine õppetöö korraldamisel.

ETTEVÕTLIKKUS

Ettevõtlikkuse innustamine ja noorte ideede elluviimine.

MULTIKULTUURILISUS

Eri emakeelega õpilaste kooli- ja kultuuriruumi jagamine.

Joonis 2: JG fookus

2. ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID

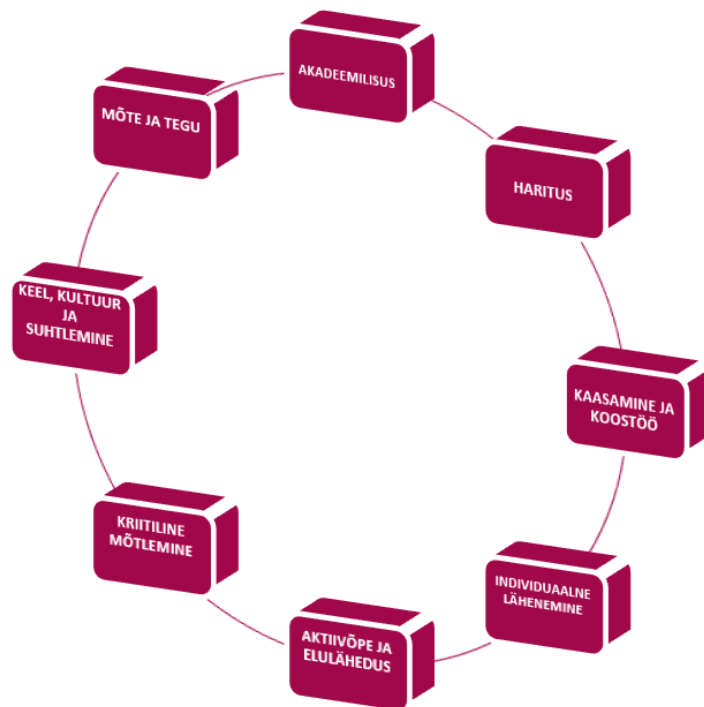
JG-s on õppe- ja kasvatustöö aluseks Gümnaasiumi riikliku õppekava aine- ja valdkonnaülesed pädevused. Teiseks strateegiliseks alusdokumendiks on

Riigigümnaasiumide kvaliteedikokkulepe, milles on kirjeldatud riigigümnaasiumide tegevuse aluspõhimõtted, õpetaja ja õppija pädevused ning vastutus. JG-s mõistetakse ja tagatakse, et koolis õpivad kõik: õpilased, õpetajad, koolitöötajad ning lapsevanemad.

3. ÕPETAMISE PRINTSIIBID JA ARUSAAMAD

JG õppetöö pedagoogiline käsitus toetub iga õpilase individuaalsele märkamisele, toetamisele ja arendamisele, et õpilasest kujuneks enastjuhtiv õppija. JG toetab seega tervikliku minapildi ja väärtuste kujunemist: kool pakub toetavat arengukeskkonda ega põhine pelgalt faktide tuupimisel, hinnetekultusel või kontrollihirmul.

JG kaheksa printsiipi õpikäsituses:

Joonis 3: JG õpikäsitluse printsiibid

→ **Haritus** kujuneb tänu kombinatsioonile põhi- ja valikainetest, projektipõhisest õppest ning koolisisesest ja -välisest huvi- ja heategevusest. Toetame õpilase tasakaalustatud vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut ning tema individuaalsetest eripäradest tulenevaid arenguvajadusi koolikeskkonna ja -kultuuri toel.

→ **Akadeemilisus** - õpingutes peame tähtsaks **õpilase enesejuhtimist ja vastutust** ning väärtustame **uurimuslikku ja probleemipõhist õpet.**

→ **Mõte ja tegu** - õpilastes arendatakse võimekust ja hoiakuid olla **ettevõtlik** ning **teha koostööd** õpitu ellurakendamisel. Õpilasi julgustatakse initsiatiivi üles näitama ning kaasa lööma koolielu korraldamisel.

→ **Keel, kultuur ja suhtlemine** - koolis õpivad eri emakeelega noored, mistõttu on õppetöös eriline tähelepanu keele- ja kultuurifilosoofial, kirjandusel, kombestikul ning suhtluskultuuril. Kasutusel on **lõimumist soodustavad õppeviisid**, olulisel kohal on lõimitud aine- ja keeleõpe ning korraldatakse ühistegevusi: üritusi ning külalisloenguid võõrkeeltes.

→ **Kriitiline mõtlemine** on tänapäeva infoühiskonnas üks olulisemaid oskuseid ning seetõttu on **küsimus "Miks?" JG õppeprotsessi võtmeküsimus**, mille aluseks on avatus, uudishimu, leidlikkus, loogika, seoste nägemine ning põhjus-tagajärg-mõtteviis. JG-s on õpilased ja õpetajad elukestvad õppijad, kes tunnevad arengust rõõmu ja näevad õppimist olulise osana kõiges, mida teevad.

→ **Aktiivõpe ja elulähedus** toetavad õpilaste sotsiaalset, akadeemilist ja professionaalset arengut. Olulisel kohal on **eluga seostatus, praktikaid ettevõtetes ja asutustes ning mentorlus** (nii õppimine oma ala meistritelt kui ka õpilaste omavahelisest koostööst).

→ **Individuaalne lähenemine** ja sealhulgas toetav hindamine aitavad tagada iga õpilase heaolu õpingutee vältel. **Karjäärinõustamine** on läbivalt põimitud õppeainetesse ning toetatud eraldi õppenõustaja poolt. Lisaks on õpilase suunamiseks **mentorrühmad**, kus kuni viieteistkümnest õpilasest ja ühest mentorist koosnev grupp kohtub regulaarselt, arutlemaks olulistel oleviku- ning tulevikuteemadel. Õpilast aidatakse tema tugevuste, nõrkuste ja huvide väljaselgitamisel - sellest lähtub tema **isiklik õpitee ja tulevikusihid**. Hindamisel rakendatakse õppijat toetava hindamise põhimõtteid.

→ **Kaasamine ja koostöö** - rõhk on **õpilaste kaasamisel** projekt- ja ettevõtlikkusõppesse kooli õppekava kujundamise ja koolitöö korralduse kaudu. Õppetöösse panustavad **välispartnerid**: koostööprojekte ning õpilasfirmasid tehakse koolide, ettevõtete ja asutuste (avalik- ja erasektor) ning lapsevanematega.

4. ÕPPETÖÖ KORRALDUS

JG-s on õppeaasta jagatud perioodideks. Kooliaastas on 175 õppepäeva ehk 35 õppenädalat, mis jagunevad viieks perioodiks ning lisaks toimub õppeaasta lõpus riigigümnaasiumide valikkursuste nädal, kus õpilane läbib nädala jooksul ühe valikaine, mille ta saab valida JG või teiste riigigümnaasiumide pakutud valikainete nimekirjast. JG10 ja JG11 õpilastel tuleb õppeaasta jooksul valida üks kursus JG ülekooliliste kursuste seast.

Gümnaasiumi lõpetamise üheks tingimus on vähemalt 96 ainekursuse läbimine. Riikliku õppekava järgi koosneb üks kursus 35-st 45 minuti pikkusest tunnist. JG-s koosneb üks kursus 21-st 75-minutilise tunnist, mille moodustab 70-minutilise ainetund ning 5 minutit õpilase iseseisvat tööd õpetaja või mentori juhendamisel.

Õppeaastaringelt (perioode läbivalt) toimuvad kehalise kasvatuse, matemaatika ning B1- ja B2-võõrkeele tunnid.

Õppetöö korraldamisel COVID-19 või muu taolise viiruse leviku tingimustes lähtutakse Vabariigi Valitsuse, Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Terviseameti juhistest. Kui viiruse leviku tingimustes on vaja rakendada distantõpet, siis selle sätestamist reguleerib “Jõhvi Gümnaasiumi distantõppe korraldus” (vt JG kodukord lisa 1).

5. KOOLI AINEKAVAD

Õpilaste arengut ja õppekavas seatud väärtuste omandamist toetavad

- riiklikust õppekavast tulenevad kohustuslikud õppeained;
- õppijale kohustuslikud JG õppeained;
- õppijale vabalt valitav valikainete moodul;
- valikkursuste nädala õppeained;
- JG ülekoolilised kursused (*rakendub 2023/24. õa õpinguid alustavatele õpilastele*).

Iga õpilane peab läbima gümnaasiumi jooksul kokku vähemalt 96 kursust. Riiklikult ettenähtud kursused lähtuvad gümnaasiumi riiklikust õppekavast §9.

Tabel 1: Riiklikult ettenähtud kursused

Emakeel	6
Kirjandus	5
B2 keeleoskustasemel võõrkeel – inglise/saksa/vene	5
B1 keeleoskustasemel võõrkeel - vene/saksa	5
Matemaatika	8/14
Bioloogia	4
Geograafia (loodusgeograafia ja inimgeograafia)	3
Keemia	3
Füüsika	5
Ajalugu	6
Ühiskonnaõpetus	2
Inimeseõpetus (perekonnaõpetus)	1
Muusika	3
Kunst	2
Kehaline kasvatus	5
KOKKU	63/69

Kooli poolt ettenähtud kursused on matemaatikale, eesti keelele, B2- ja B1- keeleoskustasemel võõrkeele juurde antud lisakursused, uurimistöö alused ning uurimis- ja praktilise töö kirjutamine.

JG kohustuslikud kursused:

- Õppimise alused/*(asendub 2023/24. õa Ennastjuhtiva õppija kursusega) *läbi kolme aasta*
- Riigikaitseõpetus + laager
- B2-keeleoskustasemel võõrkeel - inglise/saksa/vene
- B1-keeleoskustasemel võõrkeel - vene/saksa
- Uurimistöö alused
- Uurimis- või praktiline töö (UPT)
- Informaatika
- Matemaatika
- Keemia (*ei rakendu 2023/24. õa õpinguid alustavatele õpilastele*)
- Kirjandiõpetus (*ei rakendu 2023/24. õa õpinguid alustavatele õpilastele*)
- Eesti keel
- Kirjandus (*rakendub 2023/24. õa õpinguid alustavatele õpilastele*)

Õpilastele, kes on lõpetanud mitte-eestikeelse põhikooli, lisandub täiendav eesti keele õpe. Lisaks kohustuslikele kursustele peab õpilane valima endale igaks õppeaastaks huvipakkuva mooduli. Valikainete õppemooduli valiku teeb JG10 õpilane peale kooli sisseastumist. Igal aastal võib valida erineva valdkonna mooduli ainepaketi või jätkata sarnases valdkonnas (v.a „Sisekaitse“ ning „Meditsiin ja keemia“, mis kestavad kolm aastat ning on valitavad ainult JG10 õpilasele). Igal õppeaastal avatakse kindel arv mooduli aineid vastavalt õpilase õppekoormusele. Vastaval õppeaastal avatavad mooduli kursused avalikustatakse hiljemalt jooksva õppeaasta alguses. JG valikmoodulid koos sinna juurde kuuluvate õppeainetega on leitavad jooniselt 4.

Moodulite ainepaketti on koolil õigus täiendada ning sellekohane info on leitav kodulehel.

	MEDITSIIN JA KEEMIA* Esmaabi, inimese anatoomia ja füsioloogia, meditsiin, isiksuse areng, farmaatsia, kohtumediitsiin, kriminaalstika, keemia.		TURISM JA MEEDIA Avalik esinimine, sissejuhatus meediasse, giidindus, turundus, Ida-Virumaa turism, projektjuhtimine, majanduse alused ja ettevõtlus.		INFOTEHNOLOOGIA Sissejuhatus infotehnoloogiasse, robotika, programmeerimine, veebilehtede ja rakenduste loomine, multimeedia, arvutiiristvara, 3D modelleerimine.
	SISEJULGEOLEK* Päästeõpe, päästeõppe laager, politsei ja piirivalve, politsei ja piirivalve laager, vanglaõpe, enesekaitse, esmaabi.		KAUNID KUNSTID JA TEATER Heli- ja videotöötlus, moedisain, joonestamine, fotograafia, teatrilugu, lavaline liikumine, näitleja meisterlikkus, lavakõne ja häälitreening.		SOTSIAALTEADUSED JA ÕPETAJAHARIDUS Kõne ja väitlus, maailma usundid, politoloogia, inimene ja õigus, psühholoogia õppemeetodid ja -strateegiad, haridusinnovatsioon.
	LTT** Praktiline keemia, praktiline bioloogia, STEM, jäätmetöötlus ja taaskasutus, ökoloogia ja keskkonnakaitse, astronoomia.		SPORT JA LIIKUMINE Spordialad, sportliku treeningu ja spordifüsioloogia põhitõed, spordimediitsiin, -psühholoogia ja -ajalugu, kohtunikukoolitus ja spordiürituste korraldamine.		FILMIÕPE Sissejuhatus filmikunsti, filmilugu, operaatori töö alused, montaaži alused, stsenaaristika kursus, praktiline filmiprojekt.

Joonis 4: JG valikmoodulid

*Moodulid „Meditsiin ja keemia“ ning „Sisejulgeolek“ valitakse kolmeks õppeaastaks

**LTT – loodusteadused ja tehnoloogia

Alates 2023/24. õa on JG12 "Meditsiini ja keemia" mooduli õpilastel võimalus täiendavalt läbida Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli poolt pakutava hooldustöötaja 3. taseme koolitus (vt Lisa 2 "Meditsiini ja keemia" moodulit).

Õpilase valitud valikmoodulile lisaks läbib JG10 ja JG11 õpilane kevadel ühe valikkursuse valikkursuste nädalal. Samuti tuleb JG10 ja JG11 õpilastel valida üks kursus JG ülekooliliste kursuste seast.

Seejuures kombineeritakse ja rühmitatakse vajadusel JG kohustuslikke õppeaineid ja valikaineid ning õpilaste grupe lähtuvalt terviklikkusest ning päevakajalistest teemadest. Lisaks õpetajatele, ettevõtjatele, praktikutele ja teaduritele on ainekavade arendamisse kaasatud ka JG õpilased. Sõbralik ja avatud õpikeskkond loob aluse õpilaste panuseks valikainete avamiseks, sisustamiseks (õpilaste ootused ja eesmärgid, õpimeetodite eelistused) ja õppeprotsessi pidevaks refleksiooniks. Seejuures võtavad õpetajad arvesse õpilaste individuaalsust, pidevat huvi tekitamise ja hoidmise vajadust ning lõimingut ainete, kooli väärtuste ja päriseluga.

Seoses 2023. aasta veebruaris toimunud Gümnaasiumi riikliku õppekava uuendusega muutub 2023/24. õppeaastal õpinguid alustavate õpilaste tunnijaotusplaan (vt võrdluseks tabel 2 ja tabel 3). Lisaks tuleb õpilasel valida JG ülekooliliste kursuste seast vabal valikul vähemalt kaks kursust.

Tabel 2: Tunnijaotusplaan alates 2021/22. õppeaastast alustanud õpilastele

Õppeaine	RÕK	JG	JG10	JG11	JG12
Emakeel (eesti)	6	9	3	3	3
<i>Emakeel (vene)*</i>	6	6	2	2	2
<i>Eesti keel teise keelena*</i>	9	15	5	5	5
Kirjandus	5	5	2	1	2
B2 - keeleoskustasemel võõrkeel - inglise/vene/saksa	5	9	3	3	3
B1- keeleoskustasemel võõrkeel - vene/saksa	5	9	3	3	3
Matemaatika	8/14	15	5	5	5
Bioloogia	4	4		2	2
Geograafia (loodusgeograafia ja inimgeograafia)	3	3	1	1	1
Keemia	3	4	1	2	1
Füüsika	5	5	2	2	1
Ajalugu	6	6	2	2	2
Ühiskonnaõpetus	2	2		1	1
Inimeseõpetus	1	1	1		
Muusika	3	3	1	1	1
Kunst	2	2	1	1	
Kehaline kasvatus	5	5	2	2	1
Kokku:	63/69	82/85	27/28	29/30	26/27
<i>JG kohustuslikud kursused (lisaks põhiainetes lisakursustele)</i>					
Õppimise alused**		1			1
Riigikaitseõpetus		1	1		
Riigikaitse (välilaager)		1	1		
Uurimistöö alused		1		1	

Uurimis- ja praktiline töö		1		1	
Informaatika		1	1		
Kirjandiõpetus		1			1
Matemaatika tasanduskursus		1	1		
Kokku:		90/93	31/32	31/32	28/29
<i>JG valikmoodulite ja valikainete nädala kursuste jaotus</i>					
JG valikmoodulite kursused		8	3	3	2
JG valikainete nädala kursused		2	1	1	
Kokku:		100/103	35/36	35/36	30//31

*Vene põhikooli lõpetajatele

** Läbi kolme õppeaasta

Tabel 3: Tunnijaotusplaan alates 2023/24. õppeaastast alustanud õpilastele

Õppeaine	RÕK	JG/eestikeelse põhikooli lõpetajale	JG/venekeelse põhikooli või keelekümblus-klassi lõpetajale	JG 10	JG 11	JG 12
Emakeel (eesti keel)	6	9	-	3/-	3/-	3/-
Eesti keel teise keelena	9	-	15	-/5	-/5	-/5
Kirjandus (eesti keeles)	5	6	5	2/2	2/2	2/1
B2-keeleoskustasemel võõrkeel- inglise/saksa	5	9	9	3	3	3
B1- keeleoskustasemel võõrkeel - vene/saksa (*vene kultuur)	5	9	*6	3/2	3/2	3/2
Matemaatika kitsas/lai	8/14	15/15	15/15	5/5	5/5	5/5
Bioloogia	4	4	4	-	2	2
Geograafia (loodusgeograafia ja inimgeograafia)	3	3	3	1	1	1
Keemia	3	3	3	1	1	1

Füüsika	5	5	5	2	2	1
Ajalugu	6	6	6	2	2	2
Ühiskonnaõpetus	2	2	2	-	1	1
Inimeseõpetus (perekonnaõpetus)	1	1	1	1	-	-
Muusika	3	3	3	1	1	1
Kunst	2	2	2	1	1	-
Kehaline kasvatus	5	5	5	2	2	1
KOKKU:	63/69 66/72	82/82	84/84	27/ 28	29/ 30	26/ 26
<i>JG kohustuslikud kursused (lisaks põhiainete lisakursustele)</i>						
Ennastjuhtiv õppija (<i>kursuse tunnid jaotatud kolme õppeaasta peale</i>)		1	1	-	-	1
Riigikaitseõpetus		1	1	1	-	-
Riigikaitse (välilaager)		1	1	1	-	-
Uurimistöö alused		1	1	-	1	-
Uurimis- ja praktiline töö		1	1	-	1	-
Informaatika		1	1	1	-	-
KOKKU:		88/88	90/90	30/ 31	31/ 32	27/ 27
<i>JG valikmoodulite ja valikainete nädala kursuste jaotus</i>						
JG valikmoodulite kursused		7	7	3	3	1
JG valikainete nädala kursused		2	2	1	1	-
JG ülekoolilised kursused		2	2	1	1	-
KOKKU:		99/99	101/101	35/ 36	36/ 37	28/ 28

JG-s peetakse oluliseks võõrkeelte ja kultuuriõpet, seetõttu lisanduvad kohustuslikele kursustele vastavad JG kohustuslikud õppeained: kohustuslikud lisakursused B2-keeleoskustasemel võõrkeel (inglise ja saksa keel), B1-keeleoskustasemel võõrkeel (saksa, vene ja prantsuse keel) ja eesti keel teise keelena.

JG-s arvestatakse kooli õppekava välist õppimist või tegevust õpetatava kursuse osana (või eraldi kursusena) tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi ja on selge selle hariduslik ning arenguga seotud lisandväärtus õpilasele.

JG julgustab õpilasi tegelema kooliväliselt heategevuse, kunsti ja spordiga, toetades nii eneseteostust kui pakkudes vaheldust koolitööle. Selle väljunditeks võivad näiteks olla erivajadustega laste ja lastekodude aitamine, keskkonna ja kodutute loomade kaitsmisega seotud tegemised ning kultuuri ja integratsiooni rikastamine. Huvihariduslik tegevus arvestatakse õppeaine ja/või uurimistöona õppetöö osana, kui sellele pühendatakse vähemalt kolmel tunnil nädalas, õpilast juhendab ja abistab õpetaja või õppenõustajad ning tegevused-tulemused on ka kirjaliku aruandluse või tööna kooli esitatud.

6. AINEKAVADE KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED

Ainekavad koostatakse lähtuvalt gümnaasiumi riiklikust õppekavast ning kooli õppekavast. Ainekavaga saavutatavad õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist ja kajastavad õpilase saavutust.

Nõuded ainekavale:

- Eesmärgid ja taotletavad õpitulemused;
- Teemad ja neile planeeritud ainetunnid;
- Ainekursuse hindamise põhimõtted (lähtuvad üldhindamisjuhendist);
- Kasutatavad õppematerjalid;
- Lõiming teiste õppeainetega, läbivad teemad ja üldpädevused;
- Muud tegevused.

Õppekava üldosa dokumendile on lisatud ainekavade (vt Lisa 1) ning valikmoodulite kirjeldused (vt Lisa 2). Ainekava põhjal koostab õpetaja iga uue ainekursuse alguses töökava, mis tuleb üles laadida Stuudiumisse töökavade rubriiki õppejuhi poolt määratud tähtjaks.

7. UURIMISTÖÖ JA PRAKTILISE TÖÖ KORRALDUS

Uurimistöo ja praktilise töö (edaspidi UPT) eesmärk on saada kogemus akadeemilise töö kirjutamisel. UPT sooritatakse üldjuhul gümnaasiumi teisel õppeaastal ning töö valmimist toetab kohustuslik kursus “Uurimistöo alused”. Uurimistöo ja praktilise töö (edaspidi UPT) täpsed nõuded ning hindamiskriteeriumid on kirjeldatud kooli uurimistöo ja praktiliste tööde juhendis. UPT teema ja juhendaja valib õpilane endale ise ning märgib oma valiku UPT valmimist toetavas Moodle õpikeskkonnas.

Õpilasuurimus on õpilase või õpilaste poolt õppekava raames ette valmistatud kirjalik töö, mille põhieesmärkideks on erialase teaduskirjanduse ning andmete kogumise/töötlemise ja nendega töötamise kogemuste omandamine, korrektse kirjaliku väljendusoskuse (teaduskeelega ja erialase terminoloogia) omandamine ning töö korrektse vormistamis- ja viitamisoskuse omandamine. Praktilise töö laiem eesmärk on arendada õpilase isikupära, loovat eneseväljendust, koostöö- ja iseseisvalt töötamise oskust. Praktiline töö koosneb tööst ning selle juurde kuuluvast kirjalikust osast - praktilise töö aruandest. Praktiline töö võib olla loominguline teos, õpilasfirma, tehnoloogiline lahendus või projekt.

UPT kaitsmine toimub komisjoni ning kuulajate juuresolekul. UPT ajakava kehtestatakse igal õppeaastal direktori käskkirjaga.

8. ÜLDPÄDEVUSTE ARENDAMINE JA LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMINE

Üldpädevused ja läbivad teemad võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust ja anda valmisoleku ning suutlikkuse oma teadmisi erinevates olukordades rakendada. Koos JG visiooni, missiooni ja väärtustega moodustavad pädevused ja läbivad teemad toetava pinnase noore isiksuseks arenemisel.

Üldpädevused

Vastavalt riiklikule õppekavale taotleme järgmiste üldpädevuste kujunemist:

- 1) **kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalnormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste

inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuurisündmustega, väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt;

2) **sotsiaalne- ja kodanikupädevus** – suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis;

3) **enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; järgida tervislikke eluviise; lahendada iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid ning inimsuhetes tekkivaid probleeme;

4) **õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õpikeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada õpitut, sealhulgas õpioskusi ja strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi;

5) **suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt;

6) **matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, mudeleid ning meetodeid erinevaid ülesandeid lahendades kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia mõju igapäevaelule, nendega seotud piiranguid ja riske; teha tõenduspõhiseid otsuseid eri eluvaldkondades; kasutada tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt;^[1]_[SEP]

7) **ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; seada eesmärged ja neid ellu viia; korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest; reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske;

8) **digipädevus** - suutlikkus kasutada digitehnoloogiat toimetulekuks ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukondades suheldes; leida ja säilitada digitaalset infot, hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, olles teadlik ohtudest ning kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

Läbivad teemad

- 1) **elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvus õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
- 2) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna ja inimarengu küsimustele;
- 3) **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, osaleb vabatahtlikus töös, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 4) **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 5) **teabekeskond ja meediakasutus** – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskkonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;

- 6) **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning osalema tervist edendava keskkonna kujundamises;
- 8) **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Üldpädevuste ja läbivate teemade rakendamine JG-s

Läbivad teemad toetavad üldpädevuste omandamist. Õppes kasutatakse nende erinevat rõhuasetust, võttes arvesse õppeainete eripärasid ja vahendeid nagu projektinädalad, temaatilised kuud, perioodid või aastad.

Ainevaldkonna- ja üldpädevuste kujunemist toetab lisaks õppetundidele ka kooliväline tegevus. Läbivate teemade juurutamist ja õpilases pädevuste kujundamist suunavad õpetajad omavahelises ning kooli, kodu ja kogukonnaga tehtavas koostöös. Seejuures on fookus tõhusatel ja uuenduslikel **metoodikatel** ning sobival **õppekeskkonnal**. Haridustehnoloog toetab õpetajaid infotehnoloogia võimaluste rakendamisel õppetöös.

Karjääri ja elukestva õppe toetuseks kaasatakse vilistlasi ja lapsevanemaid, viiakse läbi karjääripäevi, osaletakse töövarjupäeval, korraldades samal ajal koostöös koolipidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppe- ja huviringide tegevust, ning osaletakse maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Keskkonnateadlikkus kui ellusuhtumise alus on suunanäitaja ka kooli majandamises tervikuna, kus eelistatakse keskkonnasõbralikke lahendusi. Teabekeskonna arendamisel, sh IKT vahendite kasutamisel koolitöös, taotletakse nii õpilaste kui ka õpetajate suuremat teadlikkust.

Rakendatavaid ohutusmeetmeid tule jm õnnetuste osas tutvustatakse õpilastele igal õppeaastal.

9. HINDAMINE

Õpilase hindamise aluseks on Gümnaasiumi riiklik õppekava ja PGS. Kooli õppekavas tuuakse välja riiklikke nõudeid täpsustavad või täiendavad kokkulepped.

Hindamise täpsem korraldus, õpilaste ja lastevanemate õpitulemustest teavitamise, hinnete ja hinnangute vaidlustamise ning järeltööde ja -vastamise võimaldamise kord on sätestatud kooli kodukorras ja hindamisjuhendis (vt Lisa 3, JG üldhindamisjuhend).

10. HUVIHARIDUS

Huvihariduseks loetakse õppetööväliseid ringe, treeninguid, muusika- ja kunstiõpinguid ning erinevaid individuaalseid või ühisalgatusi, mis avardavad silmaringi, pakuvad võimalusi uute oskuste arenguks ning õppetöö toetamiseks ja mitmekesistamiseks. Ka õppeainete omandamise ja uurimistöö sisuks ning väljundiks võib olla huvihariduslik algatus.

JG toetab õpilaste ja koolitöötajate huviharidust võimaluste piires, pakkudes kooliruumi ja tuge huvitegevuse mitmekesistamisel ning uute võimaluste leidmisel ja loomisel. Koostöös Jõhvi Põhikooliga säilitab JG rahvatantsu ja suusamaratoni traditsioone.

11. HARIDUSLIKUD ERIVAJADUSED

Igale õpilasele võimaldatakse õppenõustajate tuge individuaalse õpitee kujundamisel ja elluviimisel. JG arvestab, et osa õpilastest võib vajada erilist tuge. Hariduslikeks erivajadusteks loetakse erilist andekust, õpiraskusi, terviserike, puuet, käitumis- ja tundeeluhäireid, pikemaajalist õppes eemalviibimist või kooli õppekeel(t)e ebapiisavat valdamist.

Õppenõustajatega koos otsustatakse, kas teha muudatusi või kohandusi õppe ajas, sisus, protsessis, keskkonnas (õppevahendid, -ruumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonivõimalused, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid jne) või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse lapsevanem.

Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine, võrreldes riikliku- või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.

12. ÜLEKOOLILISED JA KOOLIDEVAHELISED PROJEKTID

Ühisprojektid (õpilas- ja õpetajavahetus, koostöö ülikoolidega jt) kavandatakse, lähtudes kooli põhiväärtustest, et toetada JG õppiija pädevuste igakülgset rakendumist.

Ülekoolilisi projekte võivad algatada õpilased, lapsevanemad ja kooli töötajad. Üleeestilistes või rahvusvahelistes projektides osalemise kavandavad koolipersonal ja õpilased. Projektid koos eelarvega kooskõlastab ja kinnitab direktor.

Projektid võimaldavad nendes osalejatel toetada kooli põhiväärtusi, aitavad süvendada ühtsustunnet, hoida sidet vilistlastega; viia ellu õppe- ja kasvatustöö eesmärged; toetavad õppekava arengut; lõimivad erinevas vanuses inimesi; võimaldavad kogeda ja avada andeid ja oskusi, süvendada ühiseid väärtusi. Nende abil on võimalus osaleda ja ennast arendada kõigil õpilastel, õpilasmentoritel ning õpetajatel, juhtkonnal ja lastevanematel.

13. ÕPILASTE KOOLI VASTUVÕTMISE TINGIMUSED JA KORD

Õpilaste vastuvõtmise tingimused ja kord kehtestatakse direktori käskkirjaga. Õpilane kustutatakse kooli nimekirjast vastavalt PGS-is ja kodukorras sätestatule.

14. GÜMNAASIUMI LÕPETAMINE

Õpilase õpitulemusi õppeaines hinnatakse kokkuvõtvalt 5-pallisüsteemis. Õppeainete hindamisel kasutatakse viiepallisüsteemi või hinnanguid «arvestatud» ja «mittearvestatud», neid hinnanguid ei teisendata lõpetamisel viiepallisüsteemi.

Gümnaasiumi lõputunnistus antakse JG-s õpilasele, kes täidab PGS § 31 sätestatud nõuded. Hariduslike erivajadustega õpilastele, kellele on individuaalse õppekavaga sätestatud kohandatud nõuded, võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks

individuaalses õppekavas nõutavate õpitulemuste saavutamine. Lõputunnistusel kajastub sellisel juhul teave kohandatud nõuete kohta õppeainetes.

15. ÕPILASTE NÕUSTAMINE, SISSEELAMINE JA PAKUTAVAD KARJÄÄRITEENUSED

Õppekorraldusega seotud informatsiooni esmasteks allikateks õpilastele on kooli koduleht, elektrooniline õpikeskkond ja infostendid koolimajas. Õpilase nõustajateks on õpilase mentor, õppenõustajad ja kooli personal.

JG korraldab regulaarselt õpilaste teavitamist edasiõppimise võimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagab karjääriteenuste (karjääriõpetus, info ja nõustamine) kättesaadavuse.

Karjääriteenuste korraldamise lähtealused:

- õpilase toetamine mooduli valikul;
- eneserefleksiooni toetamine;
- koostöös kõrgkoolide, kutseõppeasutuste ja elukestvat õpet edendavate kodanikeühendustega ning lapsevanematega tutvustatakse erinevaid eluvaldkondi, edasiõppimise ja töötamise (sh vabatahtliku töö) võimalusi;
- koostöö vilistlaste ja lapsevanematega;
- koostöö kohalike ettevõtete ja partneritega;
- igal õppuril on vähemalt üks kord gümnaasiumi vältel kohustus osaleda õppetöö ajast töövarjupäeval;
- karjääriteenuste valdkonda kureerivad ja nõustamisega tegelevad kooli õppenõustajad.

Õpilase koolisüsteemi ja õppeainetega tutvumise lihtsustamiseks toimub enne õppeaasta algust tutvumis-ja lõimumislaager, kus õpilased saavad kohtuda õpetajatega ning kooli- ja lennukaaslastega. Laagris pannakse rõhku õpilastevahelisele koostööle ning üldoskuste arendamisele.

16. ÕPETAJATE ARENGU JA KOOSTÖÖ TOETAMINE

Õpetajad on JG väärtuste, missiooni ja eesmärkide kandjad, õppeprotsessi kujundajad ning õppesisu peamised loojad. JG-s on oluline kooli töötaja professionaalse arengu terviklik ja süsteemne toetamine kogu õpetaja karjääri jooksul, see hõlmab õpetajate ning kogu kooli personali formaalset ja mitteformaalset õppimist. Professionaalse arengu võimalustena käsitletakse nii iseseisvat kui koosõppimist, (sise)koolitusi, seminare, supervisiooni, üksteise õppetöö vaatlust, töövarju jmt. Kiirelt muutuv ühiskond tingib vajaduse, et professionaalse arengu käsitlemise fookuses on õpetaja kui enda arengut pidevalt peegeldav praktik, kes kriitilise refleksiooniprotsessi kaudu loob ise oma teadmised, oskused, tähendused, väärtused ja hinnangud.

Tulenevalt JG eripärast on õpetaja kompetentside kujunemise toetamisel olulisel kohal võimalused, mis võimaldavad arendada loovust, uurivat mõtteviisi ja ettevõtlikkust. Sellele lisaks toetatakse koostööd ning meeskonnatunnet.

Ühtset meeskonnatunnetust toetab ka juhtõpetaja, kelle töö koosneb oma valdkonna arendustegevuste eestvedamisest ja valdkonna õpetajate toetamisest ning õppetöö planeerimisest, läbiviimisest ja õppijate arengu toetamisest.

Igal nädalal, kindlaks määratud päeval, toimuvad kooli pedagoogilise personali kohtumised, kus õpetajad reflekteerivad ka õppetöö käiku: õpitakse üksteiselt, jagatakse ideid. Kohtumiste eesmärgiks on infovahetus koolis toimuvast, jooksva töö korraldamine ja koordineerimine. Kohtumised roteeruvad järgnevalt:

- õpetajate omavaheline koostöö;
- ainevaldkonna sisene koostöö;
- õppejuhtide ja juhtõpetajate kohtumine;
- juhtivmentori ja mentorite koostöö.

17. KOOLI ÕPPEKAVA RAKENDUMISE, UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

JG õppekava on kooli õppe- ja kasvatustöö keskne dokument, mida muudetakse ja täiendatakse vastavalt vajadusele.

Kooli õppekava uuendatakse ja täiendatakse pärast põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ja gümnaasiumi riikliku õppekava uuendamist.

Lisaks võivad õppekava muutmise ettepanekuid teha kõik osapooled: õpilased, kooli personal, hoolekogu, lapsevanemad. Õppekava muutmise algatab kooli juhtkond. Uuele õppekavale annavad arvamuse õpilasesindus, õppenõukogu ja hoolekogu ning õppekava kehtestab kooli direktor. Vajadusel muudetakse kooli õppekava üldosa neid punkte, mis on seotud muudatustega riiklikus seadusandluses ja koolisisestes õppetööd reguleerivates aktides.

LISA 1 Jõhvi Gümnaasiumi ainekavad

LISA 2 Jõhvi Gümnaasiumi valikmoodulite kursuste kirjeldused, õpitulemused ja õppesisu kirjeldused

LISA 3 Jõhvi Gümnaasiumi üldhindamisjuhend

LISA 4 JG ülekoooliliste kursuste loend